

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning lähtudes aktsiaseltsi KIIRKANDUR (registrikood 10111516) esitatud taotlusest, otsustan:

1.1. Anda aktsiaseltsile KIIRKANDUR (registrikood 10111516) geoloogilise uuringu luba nr L.MU/522113 Võhmuta uuringuruumis, kehtivusajaga viis aastat (lisatud).

1.2. Geoloogilise uuringu loale nr L.MU/522113 kantakse järgnevad tingimused:

1.2.1. Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kirde regiooni (kirde.region@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.

1.2.2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

1.2.3. Välitöid tohib teostada tööpäevadel 8.00-17.00. Nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on välitööde teostamine keelatud.

1.2.4. Välitööde teostamise ajal võtta vajadusel kasutusele meetmed transpordist tuleneva müra- ja tolmuhäiringute leevendamiseks.

1.2.5. Eraomandisse kuuluvatel kinnistutel Pajuri (katastritunnus 78702:002:0038), Lumiste (katastritunnus 78702:002:0036) ja Keldrimäe (katastritunnus 78702:002:0043) paikneva juurdepääsu tee kasutamise tingimused tuleb ettevõttel kokku leppida kinnistute omanikega.

1.3. Korraldus jõustub aktsiaseltsile KIIRKANDUR (registrikood 10111516) teatavaks tegemisest.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omajale garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

2. ASJAOLUD

Aktsiaselts KIIRKANDUR (registrikood 10111516, aadress Harju maakond, Harku vald, Harkujärve küla, Järvekalda tee 1, 76912) esitas Keskkonnaametile taotluse nr T-L.MU/1024362 geoloogilise uuringu loa (edaspidi **uuringuluba**) saamiseks Võhmuta

uuringuruumis. Uuringuloa taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi **KOTKAS**) 29.05.2024 dokumendina nr DM-128648-1.

Geoloogilise uuringu luba taotletakse Lääne-Viru maakonnas Tapa vallas Võhmuta külas riigile kuuluval kinnistul Porkuni metskond 178 (katastritunnus 78601:001:0034, registriosa nr 5543131), mille riigivara valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus.

Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 19,01 ha. Geoloogilise uuringu käigus planeeritakse rajada kuni 20 uuringupuurauku ja kuni 35 uuringukaevetõnt maksimaalse uurimissügavusega kuni 22 m. Taotletava loa kehtivusaeg on viis (5) aastat. Uuritavaks maavaraks on liiv ja kruus.

Planeeritavates uuringupunktides määratakse kasuliku kihi paksus, kirjeldatakse maavara ja selle lamami setteid. Kogu kasuliku kihi ulatuses võetakse proovid litoloogiliste erimite kaupa laboratoorseteks määranguteks (terastikulise koostise määramine, kruusa füüsikalise-mehaanilised omadused). Mõõdetakse veetase uuringupunktides. Uuringu teostab OÜ J.Viru Markšeideribüroo.

Uuringuala kohta koostatakse instrumentaalmõõdistamise alusel topograafiline plaan. Kameraaltööde käigus analüüsitakse saadud andmestikku (sh laboritulemused) ja koostatakse aruanne varu arvele võtmiseks maavarade registris. Kui geoloogilise uuringu tulemusel kinnitatakse alal maavara aktiivne tarbevaru, soovitakse taotleda sinna kaevandamisõigust.

Geoloogilised välitööd toimuvad lühiajaliselt päevasel ajal ja kõik uuringupunktid korrastatakse koheselt pärast proovide võtmist ning koostatakse nõuetekohane akt, mis allkirjastatakse uuringu teostaja, uuringuloa valdaja ja maaomaniku poolt ning kooskõlastatakse seejärel Keskkonnaametiga.

2.1. Uuringuruum

Geoloogilise uuringuloa taotluse seletuskirja kohaselt on tegemist varasemalt osaliselt uuritud ja kaevandatud alaga, mis on ammendamata ja korrastamata. Maapinna reljeef uuringuruumi teenindusalal on muutlik. Maapinna absoluutkõrgused kaevandatud alal on 108-112 m, kaevandamata alal kuni 125 m.

Taotletava uuringuruumi teenindusalal ei ole kattumist maavarade registris arvel oleva maavaravaruga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala asub täielikult Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikul alal (Eesti looduse infosüsteemi kood LTA1000001) ja lõunaservas osaliselt kaitsmata põhjaveega alal (Eesti looduse infosüsteemi kood LTA1000060).

Uuringuruum külgneb lääne poolt kinnistutega Keldrimäe (katastritunnus 78702:002:0042) ja Kruuskarjääri tee (katastritunnus 78702:002:0264), lõuna poolt kinnistuga Keldrimäe

(katastritunnus 78702:002:0043), põhja poolt kinnistutega Kungla (katastritunnus 78702:002:0104) ja Jaani (katastritunnus 78702:002:0642) ning ida poolt kinnistutega Lambakarjamaa (katastritunnus 78702:002:0068) ja Põllu (katastritunnus 78702:002:0231).

Uuringuruumis asub pärandkultuuri objekt Huntaugu mägi (registreerimisnumber: 786:KON:016, objekti tüüp: vanad kohanimed). Maa-ameti geoportaali pärandkultuuri kaardrakenduses on objekti seisundi toodud kohta märge: Hävinud, objektist pole maastikul jälgi säilinud.

Uuringuruumi edelaosas on uuringuruumi teenindusalast välja jäetud kinnistul paiknev pärandkultuuriobjekt Zoege von Manteuffelite perekonnakalmistu (registreerimisnumber: 786:HAU:002).

2.2. Tegevused uuringuruumis

Geoloogilise uuringu tegemisel lähtutakse keskkonnaministri 17.12.2018. a määrusest nr 52 „Üldgeoloogilise uurimistöo ning maavara geoloogilise uuringu kord ja nõuded ning nõuded fosforiidi, metallitoorme, põlevkivi, aluskorra ehituskivi, järvelubja, järvemuda, meremuda, kruusa, liiva, lubjakivi, dolokivi, savi ja turba omaduste kohta maavarana arvelevõtmiseks“.

Uuringuloa taotluse seletuskirjas on märgitud, et uuring viiakse läbi ekskavaatoriga šurfide rajamise teel ning puurmasinaga puuraukude rajamise teel. Kasulik kiht läbitakse võimalusel kuni lamamini, kuid mitte sügavamale kui 22 m maapinnast. Uuringupunktide vahekaugused jäävad üksteisest 100-200 m piiresse ning on planeeritud kaevata ühtlase võrguna ja vajadusel võrku tihendatakse. Alale planeeritakse rajada kuni 20 uuringupuurauku ja kuni 35 uuringukaevetööd.

Planeeritavates uuringupunktides määratakse kasuliku kihi paksus, kirjeldatakse maavara ja selle lamami setteid. Kogu kasuliku kihi ulatuses võetakse proovid litoloogiliste erimite kaupa laboratoorseteks määranguteks. Rajatud puuraukude/kaevandite suudmete mõõdetakse instrumentaalselt ning uuringuruumi teenindusala ja seda ümbritseva 40 m laiuse maa-ala kohta koostatakse instrumentaal mõõdistamise alusel topograafiline plaan mõõtkavas 1 : 1000.

Mõõdetakse veetase puuraukudes.

Geoloogilised välitööd toimuvad lühiajaliselt päevasel ajal ja kõik uuringupunktid korrastatakse koheselt pärast proovide võtmist ning koostatakse nõuetekohane akt, mis allkirjastatakse uuringu teostaja, uuringuloa valdaja ja maaomanike poolt ning kooskõlastatakse seejärel Keskkonnaametiga.

2.3. Geoloogilise uuringuga kaasneda võivad keskkonnahäiringud

Kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi **KeHJS**) § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt KeHJS § 11 lg-le 3 algatada keskkonnamõju hindamine (edaspidi **KMH**) selle vajadust põhjendamata.

Kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi **määrus nr 224**) või on tegemist KeHJS § 6 lg-s 21 nimetatud tegevusega, mille korral tuleb KeHJS § 61 lg 3, § 11 lg-te 2, 2 3 ja 4 kohaselt anda eelhinnang ja kaaluda KMH vajalikkust.

Väikse uuringusügavusega geoloogiline uuring ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 sätestatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, KeHJS § 6 lg-s 2 sätestatud otsustaja eelhinnangut vajavate valdkondade loetellu ega Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ toodud tegevuste hulka (st tegemist ei ole määruse nr 224 § 3 p 3 kohase süvapuurimisega (üle 1000 meetrise sügavusega puuraugud)). Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (55 SE) juurde kuuluvas seletuskirjas on KeHJS § 6 lg 2 p-st 2 maavara geoloogilise uuringu ja üldgeoloogilise uurimistöo kaotamist põhjendatud sellega, et praktika on „näidanud, et eelhinnangute koostamisega kaasneb suur töömaht ja reaalselt väärtust sellel ei ole, kuna uuringute mõju ei ole märkimisväärne. Praeguseks ei ole algatatud mitte ühtegi keskkonnamõju hindamist maavara geoloogilise uuringu loa ja üldgeoloogilise uurimistöo loa taotluse menetluses.

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus KeHJS § 6 lg 2 p-s 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole kavandatavat tegevust nimetatud määruses nr 224. Samuti ei ole tegemist KeHJS § 6 lg-s 21 nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul KMH ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhinnangut vastavalt KeHJS § 6 lg-le 23 ega kaaluta KMH vajalikkust.

MaaPS § 28 lg 3 kohaselt peab uuringuloa taotluse seletuskiri sisaldama muuhulgas andmeid geoloogilise uuringuga kaasneda võivate keskkonnahäiringute ja nende vähendamise meetmete kohta. Keskkonnaministri 09.01.2020 määruse nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi **määrus nr 1**) § 2 lg 1 täpsustab, et lisaks MaaPS § 28 lg 3 sätestatud andmetele esitatakse taotluse seletuskirjas uuringuga kaasneda võivate keskkonnahäiringute, sealhulgas vee, pinnase või õhu saastamise, müra, vibratsiooni ja selle ulatuse kirjeldus. Määruse nr 1 § 2 lg 1 punkti 6 kohaselt tuleb uuringuloa taotluse seletuskirjas eraldi välja tuua, kas geoloogilisel uuringul on mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

Uuringuloa taotluse seletuskirjas märgitakse, et uuringupunktide rajamine toimub tööpäevadel ja tööajal. Keskkonnaamet täpsustab, et mõistet „tööaeg“ ei reguleeri kellaajaliselt ükski käesoleval hetkel kehtiv seadus. Töölepinguseaduse (edaspidi TLS) § 5 lg 1 p 7 viidatakse tööajale, kui ajale, millal töötaja täidab kokkulepitud tööülesandeid. TLS § 43 lg 1 täpsustab, et eeldatakse, et töötaja töötab 40 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul. Lisaks võib TLS § 52 lg 3 lugeda, et eeldatakse, et iganädalane puhkaeg antakse töötajatele laupäeval ja pühapäeval.

Eelnevast nähtub, et töö- ja puhkeaja mõistete puhul võib eeldada välja kujunenud ja enamlevinud kellaegu ja nädalapäevi, kuid nende järgimise kohustust tööandjal ei ole. TLS

kehtestab mõisteid „tööaeg“ ja „tööpäev“ tavamõistest paindlikumalt. Korrakaitseaduse § 56 määrab ajavahemiku, mille jooksul on keelatud tekitada kestvalt või korduvalt teist isikut oluliselt häirivat müra.

Tuginedes eelnenule ja arvestades asjakohastes õigusaktides toodut, võib eeldada, et välitöid tehakse nädalapäevadel esmaspäevast reedeni, ajavahemikus kella 08.00-st kuni 17.00-ni. Puhkepäevale ja riigipühadel on keelatud tekitada kestvalt või korduvalt teist isikut oluliselt häirivat müra.

2.3.1. Mõju Natura 2000 aladele

Taotletavale uuringuruumile lähim Natura 2000 võrgustikku kuuluv loodusala on Jalgsema loodusala (EELISE kood RAH0000389), mis asub Vöhmuta uuringuruumist ~4 km kaugusel lääne suunas. I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on karstijärved ja -järvikud (*3180), liigirikkad niidud lubjaveesel mullal (*6270), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510) ning puiskarjamaad (9070). II lisas nimetatud liik, mille isendite elupaika kaitstakse, on harivesilik (*Trituruc cristatus*).

Lähim Natura 2000 võrgustikku kuuluv linnuala, Kõrvemaa linnuala (EELISE kood RAH0000120), asub Haava VI uuringuruumist ~17 km lääne suunas. Linnualal kaitstakse järgmiste liikide elupaiku: kanakull (*Accipiter gentilis*), piilpart (*Anas crecca*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), kaljukotkas (*Aquila chrysaetos*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), sõtkas (*Bucephala clangula*), öösorr (*Caprimulgus europaeus*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), laululuik (*Cygnus cygnus*), musträhn (*Dryocopus martius*), väikepistrik (*Falco columbarius*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), hallõgija (*Lanius excubitor*), rüüt (*Pluvialis apricaria*), sarvikpütt (*Podiceps auritus*), teder (*Tetrao tetrix*), metsis (*Tetrao urogallus*), mudatilder (*Tringa glareola*), heletilder (*Tringa nebularia*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*).

Võttes arvesse eelneva, geoloogilise uuringu jaoks läbiviidava välitöö iseloomu ja ajalist kestust, saab öelda, et geoloogilisel uuringul puudub mõju loodus-, linnualale.

Kohtupraktikas on leitud, et väidetavate tagajärgedega ei pea arvestama olukorras, kus ollakse veendunud, et tagajärgede saabumine on välistatud või äärmiselt vähetõenäoline (Riigikohtu halduskolleegiumi 21.12.2001 kohtumäärus haldusasjas nr 3-3-1-67-01 p 3).

2.3.2 Mõju metsale, kaitstavatele loodusobjektidele ja vääriselupaikadele

Uuringuloa taotluse seletuskirjas on märgitud, et uuring viiakse läbi ekskavaatoriga šurfide rajamise teel ning puurmasinaga puuraukude rajamise teel. Kasulik kiht läbitakse võimalusel kuni lamamini, kuid mitte sügavamale kui 22 m maapinnast. Uuringupunktide vahekaugused jäävad üksteisest 100-200 m piiresse ning on planeeritud kaevata ühtlase võrguna ja vajadusel võrku tihendatakse. Alale planeeritakse rajada kuni 20 uuringupuurauku ja kuni 35 uuringukaevetõnt.

Geoloogilise uuringu tegemisel ekskavaatoriga ja puurpingiga ei toimu metsaaladel metsa

raadamist. Vajalikuks võib osutada puude langetamine, aga see on täiendavaks aja- ja ressursikuluks ning seepärast tehakse seda möödapääsmatul vajadusel ja minimaalses mahus. Kuna ekskavaator ei ole suurem harvesterist või metsa väljaveotraktoriga, siis on võimalik ekskavaatori liikumiseks kasutada olemasolul metsahoolduseks kasutatavate masinate liikumisteid. Puurpink on sarnaselt ekskavaatoriga roomikutel liikuv agregaat, kuid tunduvalt väiksemate gabariitidega.

Uuringuruumile lähim loodusobjekt on Aavere looduskaitseala (EELISE kood KLO1000675), mis jääb Võhmuta uuringuruumist vähemalt 2 km kaugusele kagu suunda.

Võttes arvesse eelneva, uuringuloale seatavaid kõrvaltingimusi, geoloogilise uuringu jaoks läbiviidava välitöö iseloomu ja ajalist kestust saab öelda, et geoloogilisel uuringul puudub mõju kaitstavatele loodusobjektidele ja vääriselupaikadele.

2.3.3. Heide välisõhku (müra ja peenosakesed)

Uuringuruum külgneb lääne poolt kinnistutega Keldrimäe (katastritunnus 78702:002:0042) ja Kruuskarjääri tee (katastritunnus 78702:002:0264), lõuna poolt kinnistuga Keldrimäe (katastritunnus 78702:002:0043), põhja poolt kinnistutega Kungla (katastritunnus 78702:002:0104) ja Jaani (katastritunnus 78702:002:0642) ning ida poolt kinnistutega Lambakarjamaa (katastritunnus 78702:002:0068) ja Põllu (katastritunnus 78702:002:0231). Lähimad elumajad jäävad uuringuruumist ca 200 m kaugusele edelasse.

Geoloogilise uuringu läbiviimiseks kasutatakse tehnikat, mis on läbinud perioodilise tehnilise ülevaatusena ning ei kasutata materjale, mis on keskkonnaohtlikud. Uuringuga ei reostata põhjavett ega tekitata normatiive ületavat müra või tolmu.

Mõningal määral tekitavad uuringut läbi viivad masinad müra, aga seda võib võrrelda põllumajandusmasinate poolt tekitatava või karjäärides töötavate masinate müraga. Müra tekitatakse vaid välitööde käigus lühiajaliselt päevasel ajal. Oluline on silmas pidada, et geoloogiliste uuringute käigus tehtavad välitööd kestavad lühikest aega (mõne päeva). Seega on müra kestus ajutine ja lühiajaline. Võib eeldada, et geoloogilise uuringuga ei kaasne häiringuid, mis võiks piirinaabrite huve olulisel määral riivata.

Uuringualal olev pinnas on looduslikult niiske, mistõttu ei teki kaevandite rajamisel ega likvideerimisel õhusaastet (ülenormatiivset peenosakeste heidet). Kõik uuringupunktid korrastatakse koheselt pärast proovide võtmist.

2.3.4. Mõju põhjaveele

Uuringuruumis läbiviidava geoloogilise uuringuga ei kaasne mõju põhjaveele. Hüdrogeoloogilistest töödelt viiakse läbi veetaseme mõõtmised uuringupunktides ning ümbruskonna kraavides ja veekogudes. Veeproove ei võeta. Pärast uuringu läbiviimiseks rajatud kaevandite ja puuraukude sulgemist taastub looduslik olukord.

Geoloogiliste töödega ei avaldata mõju lähimatele veehaaretele (puur- ja salvkaevud), kuivenduskraavidele, maaparandussüsteemide toimimisele ega lähimatele veekogudele.

2.3.5 Jäätmete

Vastavalt maapõueseaduse (edaspidi **MaaPS**) § 28 lõikele 5 tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava juhul, kui uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmeid ning jäätmete ladestamiskoht ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. Jäätmeseaduse alusel (edaspidi **JäätS**) käsitletakse kaevandamisjäätmetena muuhulgas maavarade uuringute töö (sh proovivõtmine, puurimine ja kaevamine) tulemusena tekkivaid jäätmeid. Kaevandamisjäätmekava eesmärk on vältida või vähendada jäätmete tekitamist ja nende ohtlikkust ning soodustada nende ringlusesse võtmist, korduvkasutamist või taaskasutamist, kui see on keskkonnaohutu ja võimalik.

Uuringuloa taotluse seletuskirjas kinnitab taotleja, et planeeritava uuringu käigus ei teki kaevandamisjäätmeid. Uuringupunktidesse rajatakse puuraugud/kaevandid ning määratakse katendi ja kasuliku kihi paksus ning omadused. Kuna antud uuringu puhul kasutatakse proovide võtmisest üle jäänud materjal ja kattepinnas ära puuraukude likvideerimisel, ei teki uuringu käigus kaevandamisjäätmeid ja kaevandamisjäätmekava esitamine ei ole vajalik.

2.3.6. Vibratsioon

Geoloogilise uuringuga kaasnev vibratsioon on minimaalne – ei viida läbi lõhkamisi. Tulenevalt töötervishoiu nõuetest, on tehnikale seatud vibratsiooni piirnormid juba valmistajatehases. Mõningane vibratsioon on võimalik, kuid see piirdub välitööde teostamise masinate tekitatud tavapärase töötsükli vibratsiooniga, mis on lühiajaline.

Kokkuvõtvalt

Tuginedes eelnenule, arvestades tegevuse iseloomu ja senist praktikat saab öelda, et geoloogilise uuringuga ei kaasne ümbruskonnale valguse, soojuse, kiirguse ja lõhna reostust ja tegevusega puudub oht suurõnnetuste või katastroofide tekkimisele.

Eelpool kirjeldatud info põhjal saab öelda, et tegevusega ei kaasne olulist negatiivset mõju looduskeskkonnale. Tegevusega kaasneda võiv häiring on lühiajaline ega levi uuringuruumi piiridest oluliselt kaugemale.

Kohe peale uuringupuuraukudest ja uuringukaevõõntest proovide võtmist suletakse need väljatud materjaliga (mida ei ole vaja kasutada laboratsoorsete katsete läbiviimiseks). Tagasitäidetud ala tihendatakse ja tasandatakse. Uuringuruumi teenindusala korrastatakse võimalikult uuringueelsesesse seisukorda. Kõik uuringupunktid korrastatakse koheselt pärast proovide võtmist ning koostatakse nõuetekohane akt, mis allkirjastatakse uuringu teostaja, uuringuloa valdaja ja maaomanike poolt ning kooskõlastatakse seejärel Keskkonnaametiga.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused uuringuloa andmisel

MaaPS § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lg 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lg 2). Vastavalt uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lg 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 23.01.2017 määrusele nr 4 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa taotluse esitamise kord ning taotluse vorm ja täpsustatud nõuded taotluse kohta ning üldgeoloogilise uurimistöo loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa vorm“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Riigilõiv 400 € on tasutud 29.05.2024 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjätmeid ning jäätmete ladestamiskoht ei ole jäätmeohidla JäätS § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjätmekava (MaaPS § 28 lg 5). Jättekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjätmeid ei teki ning seetõttu ei ole jättekava koostamine ja esitamine vajalik.

Loa andja kohustus on menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal välja selgitada kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Uuringuloa andmisest keeldumise alused on nimetatud MaaPS § 35. MaaPS § 35 lg 1 p 2-8 ja p 11 ning lg 2 p 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu, sellest tulenevat keeldumise alust ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda. (vt ka p 2.3.)

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega (MaaPS § 35 lg 1 p 9). Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riiklike huvidega. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloa andmisega (MaaPS § 35 lg 1 p 10). Keskkonnaamet saatis 13.06.2024 kirjaga nr DM-128648-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, Tapa Vallavalitsusele tähtajaga kaks kuud (MaaPS § 27 lg 7).

Tapa Vallavolikogu andis enda 29.08.2024 otsusega nr 144 Vöhmuta uuringuruumi geoloogilise uuringu loa kohta tingimusliku nõusoleku (KOTKAS 02.09.2024 numbriga DM-128648-9). Nõusoleku tingimusteks on:

- Välitöid tohib teostada tööpäevadel 8.00-17.00. Nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on välitööde teostamine keelatud.
- Välitööde teostamise ajal võtta vajadusel kasutusele meetmed transpordist tuleneva müra- ja tolmuhäiringute leevendamiseks.

Keskkonnaamet kannab nimetatud tingimused uuringuloale täiendavateks kõrvaltingimusteks.

Tapa Vallavolikogu otsus nr 144 sisaldas endas ka järgnevat täiendavat infot:

Porkuni metskond 178 kinnistu juurdepääsutee kulgeb mööda munitsipaalomandisse kuuluvaid Kruusakarjääri tee kinnistuid (katastritunnused 78702:002:0263 ja 78702:002:0264) ning mööda eraomandisse kuuluvaid Pajuri (katastritunnus 78702:002:0038), Lumiste (katastritunnus 78702:002:0036) ja Keldrimäe (katastritunnus 78702:002:0043) kinnistuid. Eraomandisse kuuluvatel kinnistutel paikneva juurdepääsu tee kasutamise tingimused tuleb ettevõttel kokku leppida kinnistute omanikega.

Eelnevast lähtuvalt seab Keskkonnaamet uuringuloale täiendava tingimuse:

- Eraomandisse kuuluvatel kinnistutel Pajuri (katastritunnus 78702:002:0038), Lumiste (katastritunnus 78702:002:0036) ja Keldrimäe (katastritunnus 78702:002:0043) paikneva juurdepääsu tee kasutamise tingimused tuleb ettevõttel kokku leppida kinnistute omanikega.

MaaPS 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning aktsiaselts KIIRKANDUR (registrikood 10111516) ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 10.09.2024).

Eelnevale tuginedes võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmise keeldumise alused puuduvad.

3.2. Uuringuloa taotluse avalikustamine, otsuse eelnõu avalikustamine ja menetlusosaliste ärakuulamine

Keskkonnaamet avaldas uuringuloa menetluse algatamise teate 13.06.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (MaaPS § 30 lg 2) ning teavitas avatud menetluse algatamisest taotlejat aktsiaselts KIIRKANDUR ja menetlusosalisi (HMS § 40 lg 1 ja 2, § 49 lg 1) 13.06.2024 kirjaga nr DM-128648-3. Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võis kavandatav tegevus puudutada,

paluti uuringuloa taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid esitada.

Ettepanekuid ning vastuväiteid ei laekunud.

Keskkonnaamet saatis 13.06.2024 kirjaga nr DM-128648-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, Tapa Vallavalitsusele tähtajaga kaks kuud (MaaPS § 27 lg 7).

Tapa Vallavolikogu andis 29.08.2024 otsusega nr 144 Vöhmuta uuringuruumi geoloogilise uuringu loa kohta tingimusliku nõusoleku (KOTKAS 02.09.2024 numbriga DM-128648-9). Nõusoleku tingimusteks on:

- Välitöid tohib teostada tööpäevadel 8.00-17.00. Nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on välitööde teostamine keelatud.
- Välitööde teostamise ajal võtta vajadusel kasutusele meetmed transpordist tuleneva müra- ja tolmuhäiringute leevendamiseks.

Keskkonnaamet kannab nimetatud tingimused uuringuloale täiendavateks kõrvaltingimusteks.

Tapa Vallavolikogu otsus nr 144 sisaldas endas ka järgnevat täiendavat infot:

Porkuni metskond 178 kinnistu juurdepääsutee kulgeb mööda munitsipaalomandisse kuuluvaid Kruusakarjääri tee kinnistuid (katastritunnused 78702:002:0263 ja 78702:002:0264) ning mööda eraomandisse kuuluvaid Pajuri (katastritunnus 78702:002:0038), Lumiste (katastritunnus 78702:002:0036) ja Keldrimäe (katastritunnus 78702:002:0043) kinnistuid. Eraomandisse kuuluvatel kinnistutel paikneva juurdepääsu tee kasutamise tingimused tuleb ettevõttel kokku leppida kinnistute omanikega.

Eelnevast lähtuvalt seab Keskkonnaamet uuringuloale täiendava tingimuse:

- Eraomandisse kuuluvatel kinnistutel Pajuri (katastritunnus 78702:002:0038), Lumiste (katastritunnus 78702:002:0036) ja Keldrimäe (katastritunnus 78702:002:0043) paikneva juurdepääsu tee kasutamise tingimused tuleb ettevõttel kokku leppida kinnistute omanikega.

MaaPS § 27 lg 3 alusel saatis Keskkonnaamet 13.06.2024 kirjaga nr DM-128648-5 uuringuloa taotluse riigivara valitseja volitatud asutustele Riigimetsa Majandamise Keskusele (RMK).

Riigimetsa Majandamise Keskus andis nõusoleku geoloogilise uuringu tegemiseks (KOTKAS 08.07.2024 dokumendiga nr DM-128648-8) järgnevatel tingimustel:

- Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kirde regiooni (regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.
- Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks

töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Nimetatud tingimused kantakse uuringuloa täiendavateks tingimusteks.

Vastavalt HMS § 49 lg 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lg 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet pani õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja XX.XX.XXXX ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (MaaPS § 30 lg 5). Ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks seati kaks nädalat.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti *laekus /ei laekunud*.

Keskkonnaamet küsis taotlejalt aktsiaselts KIIRKANDUR, riigivara volitatud asutuselt Riigimetsa Majandamise Keskuselt ja Tapa Vallavalitsuselt XX.XX.XXXX kirjaga nr XX arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Etteantud aja jooksul arvamusi ja ettepanekuid *laekus /ei laekunud*.

3.3. Kaalutlused täiendavate tingimuste seadmisel

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata.

Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Küll aga, toetudes Riigikohtu kohtuasjas nr 3-3-1-31-16 (p 19) toodule, tuleb silmas pidada, et Keskkonnaameti poolt väljastatavatest lubadest tulenev õigus ei ole piiranguteta ja selle adressaat peab järgima ka teisi asjakohaseid õigusakte. See tähendab, et loa omajal on kohustus

järgida seadustes (looduskaitseseadus, veeseadus jm) kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

Üldised uuringuloaga kaasnevad kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel aadressil: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/maapou/uuringuluba>.

Keskkonnaamet seab geoloogilise uuringu loale nr L.MU/522113 järgnevad tingimused:

1. Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Kirde regiooni (kirde.regioon@rmk.ee) välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.
2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.
3. Välitöid tohib teostada tööpäevadel 8.00-17.00. Nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on välitööde teostamine keelatud.
4. Välitööde teostamise ajal võtta vajadusel kasutusele meetmed transpordist tuleneva müra- ja tolmuhäiringute leevendamiseks.
5. Eraomandisse kuulvatel kinnistutel Pajuri (katastritunnus 78702:002:0038), Lumiste (katastritunnus 78702:002:0036) ja Keldrimäe (katastritunnus 78702:002:0043) paikneva juurdepääsu tee kasutamise tingimused tuleb ettevõttel kokku leppida kinnistute omanikega.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo